

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Lignvm Vitae, Ornamentum, & Decus Ecclesiae

In Qvinque Libros Divisvm. In quibus, Totius Sanctiss. Religionis Divi Benedicti initia; Viri Dignitate, Doctrina, Sanctitate, ac Principatu clari describuntur: & Fructus qui per eos S. R. E. accesserunt, fuissimè explicantur

Wion, Arnold

Venetiis, 1595

De quinto Stellato S. Petro C[a]elestino V. Papa, fundatore Monachorum C[a]elestinorum. c. LXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38372

S. Mariæ de Horto Venetijs; S. Michaelis, Parma; & S. Lucæ Brixia
quiescit Venetijs.

Sanctus Torpetus, martyr Pifanus: alius a S. Torpete qui Pisis
celebratur 17. Maij.

Beatus Vbertus Mediolanensis.

*De quinto Stellato Sancto Petro, Cælestino V. Papa,
Fundatore Monachorum Cælestinorum.*

Cap. LXIII.

VINTVS Stellatus qui ad dextram S. P. N. Benedi-
cti, in habitu Monachi, Tiara redimitus Pontificia
cernitur, is est Sanctus Petrus de Morone, Mona-
chorum Cucullatorum, a nomine quod in Ponti-
ficatu gessit, Cælestini vocati, sub ipsius Patris re-
gula militantium, institutor; qui Eferniæ in Sam-
nio loco humili natus, & Petrus de Morone vocatus, vitam Eremiticam in Monasterio S. Petri in Monte Apuliæ Maiella, non longe a Sulmona Diœcesis Valuensis, ubi & Prioris, & Abbaris uices egit, sub Regula Diui Benedicti, Congregationis S. Damiani, aliàs Columbæ, diu cum duxisset: augendæ religionis cupidus, ipsius S. P. Benedicti familiã nouo aliquo instituto exornare cogitauit: cuius desiderij uota ex alto cœlorum Deus attendens, ut quod in humilitate sua positus nequiebat, super candelabrum domus Domini constitutus implere posset, diuinitus effecit, ut absens in Eremo Maiellæ, & extra collegium Cardinalium, quum inter se de futuro Pontifice Cardinales concordare esse non possent; post longam tandem disceptationem, ad suggestionem Fratris Latini Episcopi Cardinalis Ostiensis, qui eius sanctissimam vitam optimè nouerat, Nonis Iulij anni 1294. Perusij, ubi Cardinales conuenerant, Pontifex Maximus renunciaretur: quam electionem suam cum approbasset, & Cardinalibus ad se uocatis Aquiliæ consecrationis & coronationis insignia Cælestini V. nomine assumpto, quarto calēdas Septembris suscepisset; nihil prius habuit quam uotum semel mente conceptū ad opus redigere, & Ordinis sui fundamenta, iam à uiginti annis anno scilicet 1274. iacta, & in Concilio Lugdunensi a Gregorio Papa X. comprobata, longe lateque dilatare. Cum enim uitæ eius asperitas, cum crebris miraculis coniuncta, famam eius per Italiam to-
tam,

nam, atque adeo Europam uulgasset, tantus ad eum hominum numerus sese adiunxisse dicitur, ut pluribus domicilijs ac locis distribui oportuerit. Sed cum hic ordo Ordinis S.P.N. Benedicti nomen adhuc & habitum retineret, ut ceteros Ordines imitaretur, deinceps a nomine quod in Pontificatu gessit, Cælestinorum nomen suæ familiæ dedit, & habitu vilissimi coloris camelini panni, qui postmodum in album mutatus est, cuculloque nigro, nostro per omnia simili, eiusdem familiæ Monachos, ab alijs discreuit. Qui sic institutus & a Bonifacio Papa VIII. anno 1297. approbatus, non paucos in sacrosancta Dei Ecclesia fructus protulit, & uiris sanctitate & doctrina claris diuersis temporibus refulsit. Huius uerò Sanctissimi Pontificis coronationi interfuisse plus quam ducenta hominum milia Platina ex Ptolomæo qui tantæ nouitati se interfuisse fatetur, auctor est: Diuinamque præsentiam non defuisse, restatur Mattheus Vuestm. in florib. hist. ad annum 1294. statim enim ut contractus quidam Asinæ, quam Pontifex humilitatis causâ ascenderat, impositus fuit, ab omni citius infirmitate conualuit. Ipse uero quamquam Pontifex, nihil tamen de pristino uitæ rigore, nihil de sua humilitate remisit, quin etiam breui adeo strepitum illum, ac fumum aulæ fasti dire, suæque pristinæ quietis desiderio urgeri cœpit, ut omnino molestam illam sarcinam abijcere decreuerit, etsi multum renitente Carolo Rege, & ipso populo Neapolitano. Itaque mense quinto, & die septimo sui Pontificatus, cum unam ordinationem XII. Cardinalium mense Septembri fecisset, eodem creationis suæ anno, Idibus Decembris Neapoli sponte se Pontificatu abdicauit, alijs dolentibus, alijs ob tantam humilitatem, & exemplum ad eum diem inauditum, stupentibus. Vacauit sedes dies 10. Cælestinus autem rebus huius seculi expeditus, cum iam ad optatam Eremum repedarer, a Bonifacio VIII. detentus, & in arce castri sitmonis reclusus, biennio post ibidem mortuus est, 14. cal. Iunii anno 1296. sepultusque in Monasterio S. Antonii de Ferentino Ordinis sui, ante altare maius. Inter Diuos relatus sub nomine Petri, Auinione 3. Nonas Maii, anni 1313. a Clemente Papa V. Scripsit,

Constitutionem unam, licere Pontifici Romano abdicare se magistratu.

ANNOTATIO.

Dubitari a nonnullis solet, Num hic Pontifex adscribendus ueniat Benedictinis, an Cælestinis. His fauent Trittemius lib. 4. c. 20. Platina lib. 2. c. 28. Ricardus Abbas in Regn. S. Bened. c. 21. Et alij, ut Platina

tina, Supplem. Chron. lib. 13. Volaterranus lib. 22. Petrus in Catalog. lib. 3. c. 19. a quibus Eremita, & sui Ordinis institutor nominatur. Benedictinas uero partes sequi uidentur Martinus Polonus in Chron. lib. 4. Sic inquit, Hic prius uocabatur E. Petrus de Murone, Ordinis qui dicebatur S. Damiani, sub Regula S. Benedicti, quasi Eremita debebat, multosq; habens discipulos in illis circumuicinis partibus, quibus ipse præerat tanquam pastor, & pater. *Matthæus item Vuesim. in Flo. hist. ad annum 1294. his uerbis. Eodem quoque anno Monachus quidam, Petrus de Murone, Ordinis S. Benedicti, in solitudine Eremiti multis temporibus educatus, in Ciuitate Aquilæ, electus, & creatus est in Summum Pontificem in die Decollationis S. Ioannis Baptistæ, & Papa Cælestinus V. nominatur. Hæc ille, cui donandum est, quod Aquilæ in die S. Ioannis creatum dicat, locus enim & dies consecrationis eius fuerunt, non electionis, quam hic longe positus ignorauit. Suffragatur, & his Thomas Vualsinghamius in hist. breui ad an. 1295. cuius uerba sunt. Eodem anno post uacationem diutinam, electus est in Summum Pontificem Petrus de Murone, qui Monachus de Ordine S. Benedicti existens, Eremiticam duxit uitam. Hic sublimatus in Papam dictus est Cælestinus V. qui unam Ordinationem in mense Septembri faciens, creauit duodecim Cardinales. Item idem in Ypodigmate Neustriæ ad annum 1294. sic. Cælestinus Papa, prius dictus Petrus de Murone, de Ordine S. Benedicti Monachus, & Anachorita, se sentiens minus sufficientem ad tantum onus sufferendum, de consilio Benedicti Caietani cessit Papatui, edita prius constitutione super cessione Pontificum Romanorum. Panuinus quoque in utroque Epitome, & alij nonnulli, quos breuitatis causa prætereo. Ambobus tamen posse donari arbitramur. Benedictinis quidem, quod illius Ordinis Monachus multis annis fuerit antequam Ordinem suum fundaret. Cælestinis uero, quod ex illo Ordine assumptus ad Pontificatum fuerit, qui postea ex eius nomine, Cælestinus Ordo appellatus est. Petrus Bugianus in Colloquio primo Historiæ suæ Monasticæ, uult S. Petrum Damianum S. R. E. Cardinalem, auctorem fuisse huius Ordinis Cælestinorum, non autem Cælestinum V. tribus potissimum rationibus suam auctoritatem confirmans. Prima quod Cælestinus V. in quodam diplomate Monachum se Ordinis S. Benedicti appellet. Secunda quod a Martino Polono Congregationis S. Damiani Monachus uocetur. Tertia, quod ut ex aliorum relatione se didicisse, non autem uidisse, refert, Monachi illi, Cælestini denominati sint, non a primo fundatore Cælestino, sed a colore habitus quem gestabant. Et quod ad primam rationem attinet, in confesso est, uti iam diximus,*

mus, Cælestinum Ordinis Diuî Benedicti Monachum fuisse, & ideo non est mirandum quod illius Ordinis se professorem fateatur; professorem dico, quod humilitatis fuit, non autem auctorem, aut institutorem, quod superbia fuisset, & arrogantia. Ad secundam aduertendum, quod a Panuino, & alijs, uocatur Monachus Congregationis S. Damiani, non autem Ordinis: aliud enim est Monachus esse alicuius Ordinis, quod diuersitatem habitus includit, & aliud Monachum alicuius Congregationis, qui eiusdem quidem Ordinis, & habitus censentur cum cæteris, differunt tamen congregatione, siue ratione patrie, siue ratione alterius differentie, ut uide- re est in Congregationibus, Casinense, Hispanica, Bursfeldense siue Germanica, & alijs, quæ quidem omnes sunt Ordinis S. Benedicti, habitus nigri, & quamuis diuersæ sint nomine Congregationis, non tamen Ordine differunt. Ita & hic Cælestinus Ordinis quidem fuit D. Benedicti, Congregationis tamen Damianæ, sic dictæ, quod S. Petrus Damianus, post Ludolphum, qui Columbinam Congregationem inceperat, præcipuus eiusdem auctor fuerit & promotor. Quod autem in Historia Martini Poloni in diuersis MSS. exemplaribus, legatur aliquando Ordinis S. Damiani, et aliquoties, Congregationis S. Damiani, ut ipse etiam Bugianus fatetur legisse, id factum suspicor cum scriptorum inaduertentia, tum etiam auctoris forsitan etiam inconsideratione, qui Ordinem cum congregatione, & conuerso, confudit, uti & nonnulli recentiorum faciunt. Ad tertium Bugiani argumentum, quo nititur probare Cælestinos sic dictos, quod uestem coloris Cælestini gererent, non autem quod a Cælestino sint instituti, in contrarium est omnium omnino historicorum sententia, qui unanimi consensu, & nullo penitus discrepante Cælestinos sic uocatos scripserunt, quod a primo fundatore Cælestino sint instituti, nec unum quidem reperies qui huius habitus Cælestini coloris memoriam faciat. Petrum etiam Damianum Nigro potius colore, quam aliquo alio usum fuisse fidem faciunt Monasteria in quibus vitam Monasticam aliquando se duxisse fatetur, ut sunt Casinense, S. Vincentij, Viuariense & Pomposa, quæ omnia sub habitu nigro instituta fuisse nemo est, qui ambigat. Ad hanc autem ueritatem confirmandam quamuis plura scriptorum auctoritatis præcipue adferre possemus testimonia, in presentiarum unum solum nobis sufficiet, quod est D. Richardi Abbatis quondam S. Iustine, & Monachi Casinensis super Reg. S. Ben. cap. 21. de Decanis, qui huius rei quam refert, testis oculatus fuit, & uerbis paucis, sed apertis, quis Cælestinorum institutor, & quo amirentur habitu, aperit, sic inquit: In anno Dom. 1294. mense Octobris, Indiæ. 7. Dominus Cælestinus Papa V. qui antea uocatus fuit, Frater Petrus de Murone, homo magnæ sanctitatis, uenit ad Mona-

G sterium

sterium Casinense, & uolens dictum Monasterium unire Religionis suæ induxit Monachos pro maiori parte, ut reciperent suæ Religionis habitum: Qui habitus erat coloris Camellini vilissimi panni; & misit de Monachis suis quasi quinquaginta, Primo nos fueramus nigri, &c. *Et hæc ad opinionem Bugiani dicta sufficiant, quam approbare, & tenere si quis uoluerit, non improbamus. Nam quamuis a diverso, quam nos, auctore Ordinem hunc fundatum affirmet, sub Regula tamen Diui Benedicti, militare asserit.*

Cardinales Ordinis Cœlestinorum. Cap. LXV.

FRATER Thomas Aprutius, Monachus Ordinis S. Benedicti, qui postea Cœlestinus ordo appellatus est, Congregationis S. Damiani, a Cœlestino Papa V. in vnica sua creatione anno 1294. Pontificatus primo, in quatuor Temporibus Septembris Neapoli S. R. E. Tituli S. Cæcilie Cardinalis creatus; Obijt in Eremita Maiellæ anno 1300. & ibidem sepultus est.

Panvinus in Epitome in 4. Platina in vita Cœlestini V. Petrus in Catalogo lib. 5. cap. 19.

Frater Monachus Ord. S. Ben. eiusdem Congregationis, in eadem creatione S. R. E. Cardinalis Tituli S. renunciatus: obijt anno

A N N O T A T I O.

Quis fuerit iste Cardinalis hæcenus non inueni; notatur tamen eius promotio a Platina his uerbis: Initio itaque Pontificatu, duodecim Cardinales statim creat, viros integerrimos, quorū de numero duo eremitæ sunt habitū. Hæc ille. Horū vnus fuit Thomas iam dictus, alter uero non exprimitur, quem si coniecturari liceret, dicerem fuisse Landolphum Brancacium, omnes enim alij aut Galli fuerunt, aut certe alterius Ordinis Monachi, tribus solis exceptis Benedicto Cæetano, qui postea fuit Bonifacius Papa VIII. Gulielmo Longo, Caroli Regis Cancellario, qui duo Monachi numquam fuerunt; & prædicto Landolpho, in quem fors optime cadit.

Scripto-